



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 140/2026-32

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Nemocnica s poliklinikou Prievidza so sídlom v Bojniciach**, Nemocničná 2, Bojnice, zastúpenej JUDr. Gabrielou Reichovou, advokátkou, Pavla Mudroňa 26, Martin, proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41Cob/158/2024-737 z 13. augusta 2025 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41Cob/158/2024-737 z 13. augusta 2025 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41Cob/158/2024-737 z 13. augusta 2025 **z r u š u j e a v e c v r a c i a** Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.
3. Krajský súd v Banskej Bystrici **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania **771,68 eur** a zaplatiť ich jej právnej zástupkyni do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 17. novembra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ústavy

a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) označeným kasačným uznesením krajského súdu. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

2. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 140/2026-13 z 26. februára 2026 podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie v celom rozsahu.

3. Sťažovateľka je v konaní pred všeobecnými súdmi v postavení žalovanej v konaní o zaplatenie 1 207 466,45 eur s príslušenstvom. Po podaní žaloby došlo k spojeniu tejto veci s inou vecou medzi tými istými stranami a k pripusteniu ďalšieho žalobcu do konania, v dôsledku čoho v konaní vystupujú dvaja žalobcovia. V konaní sa riešia dve základné prejudiciálne otázky. Prvou je otázka platnosti kúpnej zmluvy, ktorú pôvodne uzatvoril žalobca 2 so žalovanou a z ktorej vznikol žalovaný nárok na úhradu kúpnej ceny. Druhou je otázka platnosti zmlúv o postúpení pohľadávky na zaplatenie kúpnej ceny z vyššie uvedenej kúpnej zmluvy, na základe ktorých žalobca 2 postúpil pohľadávku na žalobcu 1. S tým súvisela otázka aktívnej vecnej legitímácie.

4. Okresný súd v poradí druhým rozsudkom rozhodol tak, že:

a) uložil povinnosť žalovanej zaplatiť žalobcovi 1 sumu 1 207 466,45 eur s úrokom z omeškania 9,15 % ročne zo sumy 647 937,65 eur od 24. augusta 2014 do zaplatenia, s úrokom z omeškania 9,25 % ročne zo sumy 162 768,00 eur od 4. marca 2014 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 9,15 % ročne zo sumy 396 760,80 eur od 1. júla 2014 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia (výrok I),

b) žalobu žalobcu 2 zamietol (výrok II),

c) žalobcovi 1 priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 % (výrok III),

d) žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi 2 v rozsahu 100 % (výrok IV).

Okresný súd dospel k záveru, že kúpna zmluva je platným právnym úkonom a takisto že došlo k platnému postúpeniu pohľadávok zo žalobcu 2 na žalobcu 1, v dôsledku čoho žalobca 2 nemá aktívnu legitímáciu.

5. Proti tomuto rozsudku vo výrokoch I a III podala odvolanie žalovaná sťažovateľka a tiež žalobca 2 proti výroku IV (o trovách konania). Sťažovateľka argumentovala jednak voči nesprávnemu meritórnemu rozhodnutiu, ale aj procesne, keď poukázala na to, že uznesenie okresného súdu z 15. marca 2024 o pripustení žalobcu 2 v časti nároku na zaplatenie 559 528,80 eur nebolo v čase vydania rozsudku ešte právoplatné (skorším uznesením z 19. júla 2017 bol žalobca 2 pripustený do konania len v časti nároku na zaplatenie 647 937,65 eur, pozn.). Žalobca 2 v odvolaní poukázal na potrebu aplikácie § 257 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pretože v uvedenej veci ide o špecifickú situáciu, keď na strane žalobcu museli vystupovať aj žalobca 1, ako aj žalobca 2, keďže relevantná bola predbežná otázka platnosti kúpnej zmluvy. Ak by bol žalobca 2 len intervenientom a zmluvu by súd vyhodnotil ako neplatnú, nepriznal by mu nárok z bezdôvodného obohatenia a súdny spor by musel začať od začiatku. Poukázal na to, že v konaní najskôr okresný súd kúpnu zmluvu vyhodnotil ako neplatnú, až v druhom rozsudku ju posúdil ako platnú. Situácia

žalobcov tak bola taká, že obidvaja mali záujem na tom, aby bol nárok priznaný buď jednému, alebo druhému. Úspechom by pre nich bolo priznanie nároku ktorémukoľvek z nich.

6. Napadnutým uznesením z 13. augusta 2025 odvolací súd v poradí druhý rozsudok okresného súdu opätovne (už druhýkrát) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Svoj postup odôvodnil tým, že na rozsudok okresného súdu týkajúci sa žalobcu 2 v časti nároku na zaplatenie 559 528,80 eur s príslušenstvom neboli v čase jeho vyhlásenia splnené procesné podmienky, pretože žalobca 2 nebol v čase jeho vyhlásenia právoplatne pripustený do konania v časti nároku vo výške 559 528,80 eur. Nad rámec uvedeného odvolací súd uviedol, že okresný súd sa nijakým spôsobom nevysporiadal s námietkou sťažovateľky týkajúcou sa neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky založenou do spisu 23. februára 2024, v ktorom namieta konanie za žalobcu 1 pri podpise zmluvy o postúpení pohľadávky. S týmito námietkami je potrebné sa v novom rozhodnutí vysporiadať.

7. Nad rámec skutkového stavu opísaného sťažovateľkou v ústavnej sťažnosti ústavný súd zistil, že po vydaní napadnutého uznesenia krajského súdu okresný súd konal a v poradí tretím rozsudkom z 31. októbra 2025 opätovne jednotlivými výrokmi rozhodol tak ako druhým rozsudkom (bod 4 tohto nálezu). Tento rozsudok bol právnej zástupkyňi sťažovateľky doručený 16. novembra 2025, deň pred podaním tejto ústavnej sťažnosti. Proti tomuto rozsudku podali odvolania žalovaná sťažovateľka (proti výrokom I a III) a žalobca 2, ktorý podal odvolanie nielen proti výroku IV o trovách konania (ako proti druhému rozsudku), ale aj proti výroku I (ktorým bolo vyhovené žalobe žalobcu 1) a výroku II, ktorým bola jeho žaloba zamietnutá. Okrem toho ústavný súd zistil, že proti napadnutému uzneseniu krajského súdu z 13. augusta 2025 podala sťažovateľka 18. novembra 2025 dovolanie.

II.

Sťažnostná argumentácia

8. Proti napadnutému zrušujúcemu uzneseniu krajského súdu z 13. augusta 2025 podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť. Namieta, že rozhodnutie je v rozpore s § 367 a § 379 CSP, podľa ktorých je odvolací súd viazaný rozsahom odvolania a právoplatnosť výroku, ktorá nebola napadnutá odvolaním, nie je dotknutá. Sťažovateľka podala odvolanie proti výrokom I a III. V zmysle § 359 CSP bola len v tomto rozsahu subjektom oprávneným na podanie odvolania. Žalobca 2 podal odvolanie len proti výroku IV, proti výroku II odvolanie nepodal. Je toho názoru, že si nie je možné zamieňať odvolacie dôvody a rozsah odvolania. Uplatnené odvolacie dôvody zo strany odvolateľa je možné posudzovať vždy len v tom rozsahu, ktorý svojím odvolaním odvolateľ vymedzil, a nie je možné ich prostredníctvom rozširovať rozsah podaného odvolania aj na ďalšie výroky, ktorých zmeny sa odvolateľ nedomáha. Aj na prípadné vady konania podľa § 380 ods. 2 CSP má prihliadať odvolací súd vždy len v rozsahu podaného odvolania.

9. Preto je sťažovateľka toho názoru, že výrok II nadobudol právoplatnosť a nebolo možné ho zrušiť v odvolacom konaní. Sťažovateľka je takisto toho názoru, že odvolací súd mal vo veci meritorne rozhodnúť vzhľadom na ustanovenie § 390 CSP.

III.

Vyjadrenie krajského súdu a zúčastnených osôb

10. Krajský súd sa k ústavnej sťažnosti vyjadril v zhode s odôvodnením napadnutého uznesenia.

11. Zúčastnená osoba – spoločnosť PULImedical, spol. s r.o. (žalobca 2), vo vyjadrení k ústavnej sťažnosti uviedla, že ju považuje za podanú predčasne. Je toho názoru, že je neprípustná vzhľadom na to, že sťažovateľka podala vo veci dovolanie, o ktorom nebolo dosiaľ rozhodnuté. Napadnuté uznesenie krajského súdu považuje za zákonné, ak aj došlo k zrušeniu rozsudku okresného súdu ako celku. V tejto veci išlo o špecifickú situáciu, keď na strane žalobcu museli vystupovať žalobca 1 a aj žalobca 2, pretože v prípade platnosti zmluvy bude priznaný nárok žalobcovi 1 a v prípade jej neplatnosti bude mať priznaný nárok žalobca 2. V konaní museli vystupovať na strane žalobcov obidvaja, v opačnom prípade by bol ohrozený nárok v zmysle kúpnej zmluvy. *De facto* a aj *de iure* mali obidvaja žalobcovia záujem na tom, aby došlo k priznaniu nároku buď jednému, alebo druhému, a teda aby vystupovali obaja proti žalovanej. Ak bol priznaný nárok žalobcovi 1, nemal žalobca 2 dôvod, aby tento nárok v odvolacom konaní rozporoval. Je nelogické, aby žalobca 2 v odvolacom konaní namietal, že sa jeho žaloba zamieta, ak súhlasí, že nárok bol priznaný žalobcovi 1 z dôvodu platnosti kúpnej zmluvy, ako aj postúpení pohľadávky. Ak nastane situácia, že odvolací súd rozhodnutie zrušuje, pretože je otázna platnosť postúpenia pohľadávky, je len logické, že odvolací súd musí rozhodnutie zrušiť ako celok s poukazom na § 379 písm. a) CSP. Preto situácia žalobcu 2 je situáciou, keď od napadnutého výroku závisí aj výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý, a teda výrok o zamietnutí žaloby žalobcu 2. V opačnom prípade by žalobca 2 bol nútený podať odvolanie, aj keď s ním v podstate nesúhlasí, čo je z procesného hľadiska aj z hľadiska spravodlivosti absurdná situácia.

12. Zúčastnená osoba – spoločnosť BFF Central Europe, s. r. o. (žalobca 1), sa k ústavnej sťažnosti nevyjadřila.

13. Sťažovateľka sa k vyjadreniam odporcu a zúčastnenej osoby nevyjadřila.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

14. Predmetom ústavnej sťažnosti je námietka o porušení práva na spravodlivý proces a práva vlastníť majetok rozhodnutím krajského súdu o odvolaní. Podstata námietok sťažovateľky spočíva v tvrdení, že odvolací súd prekročil rozsah svojej prieskumnej činnosti a zrušil celý rozsudok súdu prvej inštancie vrátane výroku II, ktorý odvolaním napadnutý nebol a podľa sťažovateľky nadobudol právoplatnosť. Sťažovateľka takisto namietala postup odvolacieho súdu v rozpore s § 390 CSP.

15. Základné práva na súdnu ochranu sú výsledkové, čo znamená, že im musí zodpovedať proces ako celok. Skutočnosť, či napadnuté konanie vykazuje znaky spravodlivého procesu, závisí od celého konania a konečného rozhodnutia všeobecných súdov (III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Ústavný súd a Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) overujú, či konanie posudzované ako celok bolo spravodlivé v zmysle čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 79/03, I. ÚS 236/03, ESLP Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 6. 2002). Sťažovateľka ústavnou sťažnosťou napáda uznesenie krajského súdu ako súdu odvolacieho s kasačným výrokom. Preto nemožno opomenúť zásadnú skutočnosť, že vec sťažovateľky nie je právoplatne ukončená, a teda objektívne nedošlo k súčasnemu vyčerpaniu všetkých garantovaných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľke na ochranu jej práv poskytuje (I. ÚS 594/2022). Prístup ústavného súdu k rozhodnutiam tohto druhu však zahŕňa

aj východisko, podľa ktorého aj kasačné rozhodnutie všeobecného súdu môže byť spôsobilé porušiť základné právo strany sporu. Také rozhodnutie tvorí súčasť poskytovania súdnej ochrany. Ide najmä o prípady, ak všeobecný súd vyrieši nejakú otázku s konečnou platnosťou, ktorá je spôsobilá zásadným spôsobom ovplyvniť ďalší priebeh konania alebo jeho výsledok (II. ÚS 344/2019).

16. Ústavný súd konštatuje, že v tejto veci nepochybne došlo k situácii opísanej v predchádzajúcom bode, ktorá vyžaduje konštatovanie porušenia základných práv sťažovateľky napadnutým kasačným uznesením krajského súdu a jeho derogáciu. Krajský súd tým, že zrušil celý rozsudok okresného súdu, zasiahol aj do tej jeho časti, ktorá celkom zjavne nebola odvolaním napadnutá (výrok II), čím zároveň mohol vytvoriť priestor žalobcovi 2 v novom konaní podať odvolanie aj v tejto časti (bod 7 tohto nálezu). Krajský súd tak urobil bez toho, aby tento svoj postup náležitým spôsobom odôvodnil. Napadnutým uznesením teda mohol byť podstatným spôsobom poznačený ďalší priebeh konania a jeho výsledok vo vzťahu k žalobe žalobcu 2. Zásah ústavného súdu je teda nevyhnutný aj v situácii, že nejde o konečné rozhodnutie, a dokonca aj v situácii, že medzičasom už bol vynesенý nový rozsudok súdu prvej inštancie nadväzujúci na napadnuté uznesenie krajského súdu.

17. Krajský súd v bode 54 napadnutého uznesenia len všeobecne uviedol, že podané odvolania prejednal v rozsahu danom ustanovením § 379 CSP, rešpektujúc viazanosť odvolacími dôvodmi podľa § 380 ods. 1 CSP, zároveň prihliadol na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok podľa § 380 ods. 2 CSP, a napadnuté rozhodnutie podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. a) a b) CSP zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Následne odôvodnil zrušenie celého napadnutého prvoinštančného rozsudku (teda aj v časti, ktorou bola žaloba žalobcu 2 proti žalovanej sťažovateľke zamietnutá) tým, že na rozsudok okresného súdu týkajúci sa žalobcu 2 v časti nároku na zaplatenie 559 528,80 eur s príslušenstvom neboli v čase jeho vyhlásenia splnené procesné podmienky (nedostatok právoplatnosti uznesenia o pripustení jeho vstupu do konania v tejto časti nároku). K tomu dodal, že žalobca 2 podal odvolanie proti výroku IV napadnutého rozsudku (o trovách konania, pozn.), „*hoci minimálne v časti o zaplatenie 559.528,80 eur na to nebol oprávnený, keďže v tejto časti nebol v čase vyhlásenia rozsudku právoplatne stranou sporu*“. Tak v namietanom uznesení, ako aj vo vyjadrení k ústavnej sťažnosti krajský súd uviedol, že sama žalovaná vo svojom odvolaní taký postup okresného súdu namietala. Preto podľa neho ide o takú procesnú vadu, ktorú nemožno v odvolacom konaní napraviť a pre ktorú možno rozsudok okresného súdu len zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. a) a b) CSP. Vo vzťahu k nedodržaniu § 390 CSP poukázal na nález ústavného súdu č. k. III. ÚS 570/2023-30 z 21. decembra 2023.

18. Takto odôvodnené napadnuté uznesenie krajského súdu porušuje základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z dôvodov uznesenia je zrejmé, že krajský súd nerozlišuje medzi rozsahom odvolania a dôvodmi odvolania.

19. V tejto veci nie je sporné, že proti výroku rozsudku okresného súdu, ktorým bola žaloba žalobcu 2 zamietnutá (výrok II), žalobca 2 odvolanie nepodal (podal len proti výroku IV o trovách konania). Žalovaná sťažovateľka v odvolaní síce na krajským súdom identifikovanú procesnú vadu poukazovala, ale odvolanie v tejto časti nepodala ani ona (podala ho len proti výrokom I a III), čo je logické, keďže v tejto časti bola v celom rozsahu úspešná a jej odvolanie by muselo byť z tohto dôvodu odmietnuté ako podané neoprávnenou osobou [§ 359 a § 386 písm. b) CSP].

20. Takto vymedzeným rozsahom podaných odvolaní bol odvolací súd v zmysle § 379 CSP viazaný. Znamená to, že podané odvolania bol oprávnený prejednať len v medziach, v akých ich odvolatelia napádali. To má význam aj z dôvodu, že len vo vzťahu k odvolaním napadnutým výrokom mohol nastať suspenzívny účinok (s výnimkami uvedenými v § 367 ods. 2 CSP). Zároveň pri úvahách o tom, či preskúma celý napadnutý prvoinštančný rozsudok, a teda či rozhodnutie o podaných odvolaniach sa bude týkať aj tých častí (výrokov), ktoré neboli odvolaním napadnuté, bol povinný v prvom rade vyriešiť otázku, či išlo o niektorú z taxatívne vymenovaných výnimiek uvedených v ustanovení § 379 CSP, keď nie je viazaný rozsahom odvolania: a) ak ide o závislé výroky, b) ak ide o nerozlučné spoločenstvo a c) ak spôsob usporiadania vzťahu vyplýva z osobitného predpisu. Napadnuté uznesenie však v tomto smere žiadne dôvody neobsahuje, a preto je vo vzťahu k týmto základným procesným otázkam nepreskúmateľné.

21. Ak krajský súd odôvodnil zrušenie celého napadnutého prvoinštančného rozsudku popísanou procesnou vadou – nedostatkom procesných podmienok podľa § 380 ods. 2 CSP, tu je potrebné uviesť, že tento nedostatok je dôvodom na vybočenie z viazanosti odvolacími dôvodmi, avšak nie na vybočenie z viazanosti rozsahom podaných odvolaní. Inak povedané, ak krajský súd identifikoval v konaní vadu, ktorá sa týka procesných podmienok, mohol na ňu prihliadnuť, aj keď nebola v odvolaní uplatnená, avšak len vo vzťahu k tým častiam napadnutého rozsudku (výrokom), na ktoré sa vzťahuje rozsah jeho prieskumnej činnosti. Ak v napadnutom uznesení absentujú dôvody týkajúce sa uplatneného kvantitatívneho rozsahu prieskumnej činnosti odvolacieho súdu, tak potom nie je možné ani ustáliť ani to, či a v akom rozsahu popísaná procesná vada zaťažuje aj tú časť prvoinštančného rozsudku, ktorá odvolaním nebola napadnutá. Aj v tom sa prejavilo nerozlišovanie krajského súdu medzi viazanosťou rozsahom odvolania a viazanosťou odvolacími dôvodmi.

22. Krajský súd odôvodnil zrušenie celého rozsudku aj tým, že žalobca 2 nebol oprávnený podať odvolanie proti výroku IV o trovách konania, keďže v časti o zaplatenie 559 528,80 eur s prísl. nebol v čase vyhlásenia rozsudku právoplatne stranou sporu. Aj za situácie, že krajský súd ničím neodôvodnil, prečo nebol viazaný rozsahom podaných odvolaní aj vo vzťahu k nikým nenapadnutému výroku II rozsudku, je potrebné opätovne uviesť, že takú vadu mohol konštatovať len ako dôvod na vybočenie z viazanosti odvolacími dôvodmi a len vo vzťahu k tomu výroku rozsudku, ktorého sa to týkalo, v tomto prípade výroku o trovách konania. Ústavný súd dodáva, že v zmysle § 367 ods. 3 CSP právoplatnosť ostatných výrokov nie je okrem iného dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania.

23. Ak aj samotná žalovaná sťažovateľka vo svojom odvolaní poukazovala na uvedenú procesnú vadu, krajský súd mohol túto jej argumentáciu považovať maximálne len za „podnet“ na to, aby vybočil z viazanosti odvolacími dôvodmi, avšak len vo vzťahu k tým výrokom, ktoré bol oprávnený preskúmať. Navyše, ako už bolo uvedené v bode 19, túto jej argumentáciu nebolo možné považovať za „odvolanie“ aj voči tej časti (výroku) rozsudku, ktorá bola v jej prospech, inak by jej odvolanie muselo byť odmietnuté ako podané neoprávnenou osobou.

24. Krajský súd v bodoch 66 a 67 napadnutého uznesenia odôvodnil existenciu procesnej vady spočívajúcej v nenadobudnutí právoplatnosti uznesenia o pripustení žalobcu 2 do konania v časti nároku a následne v bode 68 len stručne uviedol, že ide o takú procesnú vadu, ktorú nemožno napraviť v odvolacom konaní a pre ktorú môže rozsudok okresného súdu len zrušiť podľa § 389

ods. 1 písm. a) a b) CSP. Aj v tejto časti je napadnuté uznesenie nielen arbitrárne ale aj zjavne nesprávne. Krajský súd vôbec neodôvodnil, o ktorú situáciu uvedenú v § 389 ods. 1 písm. a) alebo b) CSP ide (nedostatok procesnej podmienky alebo nesprávny procesný postup porušujúci právo na spravodlivý proces). Pritom ide dva rôzne zákonné dôvody na zrušenie rozhodnutia. Zároveň je nesprávne v tom, že identifikovaná procesná vada musí kontaminovať tú časť konania a jeho výsledok (výrok), ktorá spadá do rozsahu prieskumnej činnosti odvolacieho súdu. Na tom nič nemení ani ustanovenie § 380 ods. 2 CSP, ktoré, ako bolo už uvedené, je dôvodom na odklon z viazanosti odvolacími dôvodmi, avšak nie na odklon z viazanosti rozsahom podaných odvolaní. Povinnosť odvolacieho súdu prihliadnuť na odvolaním nenapadnutý nedostatok procesných podmienok sa vzťahuje na len na kvantitatívne nastolený rozsah prieskumnej činnosti odvolacieho súdu.

25. Vo vzťahu k namietanému porušeniu ústavných práv sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v súvislosti s nesprávnou aplikáciou § 390 CSP v uznesení krajského súdu ústavný súd pripomína, že cieľom § 390 CSP je zrýchlenie a zefektívnenie súdneho konania. Krajskému súdu sa v konaní o druhom odvolaní ukladá povinnosť rozhodnúť vec, ak rozhodnutie okresného súdu bolo už raz krajským súdom zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Ak krajský súd ignoruje alebo bez odôvodnenia nerešpektuje § 390 CSP, predstavuje jeho postup ústavne neakceptovateľný zásah do základného práva na súdnu ochranu, pretože kolide s jeho obsahom v záruke postupu podľa zákona (I. ÚS 451/2022, III. ÚS 379/2017). Opomenutie príkazu, aby krajský súd sám vo veci rozhodol, a to bez akéhokoľvek odôvodnenia tohto opomenutia, je excesom, ktorý zakladá porušenie ústavných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 5/2018). V predmetnej veci krajský súd s odkazom na nález sp. zn. III. ÚS 570/2023 len stručne uviedol, že na rozhodnutie o žalobe žalobcu 2 neboli splnené procesné podmienky, keďže v časti o zaplatenie 559 528,80 eur s prísl. nebol právoplatne pripustený do konania a tento nedostatok nie je možné odstrániť v odvolacom konaní. Ani tieto dôvody krajského súdu neobstoja. Ústavný súd je toho názoru, že uvedený nedostatok krajskému súdu nebránil rozhodnúť, pretože v čase jeho rozhodnutia už uznesenie okresného súdu o pripustení žalobcu 2 do konania v časti nároku 559 528,80 eur s prísl. nadobudlo právoplatnosť. Ak by tu aj v konaní, ktoré predchádzalo druhému rozsudku okresného súdu, došlo k procesným pochybeniam, ktoré by inak boli dôvodom na zrušenie v poradí druhého rozsudku, musel by ich odvolací súd v dôsledku úpravy v § 390 CSP sám v odvolacom konaní odstrániť alebo napraviť. V tomto prípade tento nedostatok ani nemusel odstraňovať, pretože uvedené uznesenie už medzičasom nadobudlo právoplatnosť. Krajskému súdu teda nič nebránilo, aby sám rozhodol vo veci, a to o to viac, keď žaloba žalobcu 2 bola zamietnutá.

26. Krajský súd zároveň mohol tým, že bez riadneho odôvodnenia zrušil celý rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prekročiť rozsah prieskumnej činnosti odvolacieho súdu, čím mohol zasiahnuť do právnej istoty sťažovateľky (záväznosti rozsudku pre sporové strany a jeho zásadnej nezmeniteľnosti) nastolenej výrokom II, ktorým bola žaloba žalobcu 2 proti nej zamietnutá. Odpovede na tieto otázky však musí dať v prvom rade krajský súd. Napadnutým uznesením krajského súdu z týchto dôvodov došlo k porušeniu ústavných práv sťažovateľky na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Preto bolo ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vyhovené s tým, že uznesenie krajského súdu sa zrušuje a vec sa mu vracia

d'alsie konanie. Krajský súd bude musieť v novom konaní v prvom rade ustáliť a riadne odôvodniť rozsah svojej prieskumnej činnosti v zmysle § 379 CSP.

27. Vzhľadom na to, že vec nebola s konečnou záväznosťou vyriešená a vracia sa do štádia odvolacieho konania, nebol dôvod vyhovieť ústavnej sťažnosti sťažovateľky v časti, v ktorej sa domáha vyslovenia porušenia práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

28. Vecnému prieskumu napadnutého kasačného uznesenia krajského súdu nebráni skutočnosť, ktorú sťažovateľka v ústavnej sťažnosti zamlčala, a to, že 31. októbra 2025 vo veci samej opätovne rozhodol okresný súd. Rozsudok okresného súdu bol sťažovateľke doručený 16. novembra 2025, t. j. pred podaním ústavnej sťažnosti. Proti rozsudku okresného súdu z 31. októbra 2025 strany sporu podali odvolania (bod 7) a vec je opätovne v štádiu odvolacieho konania na krajskom súde. Za tejto situácie nezostáva konajúcemu odvolaciemu súdu nič iné, než tretí rozsudok okresného súdu z 31. októbra 2025 zrušiť. Tým, že ústavný súd zrušil napadnuté kasačné uznesenie krajského súdu z 13. augusta 2025, stratil tento rozsudok okresného súdu podklad. Vec sa tým znovu dostane do štádia odvolacieho konania o podaných odvolaniach proti druhému rozsudku okresného súdu z 25. marca 2024, v ktorom je odvolací súd viazaný právnymi názormi uvedenými v tomto náleze.

V.

Trovy konania

29. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľky odôvodňuje, aby jej krajský súd podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde úplne nahradil trovy konania, ktoré jej vznikli zastúpením advokátkou. Ich výška 771,68 eur bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, a to za dva úkony právnej služby v roku 2025 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti 2 x 371 eur) s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 14,84 eur). Právna zástupkyňa sťažovateľky nedoložila, že je platiteľkou dane z pridanej hodnoty.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. mája 2026

Robert Šorl
predseda senátu